

ZVEZA
POTROŠNIKOV
SLOVENIJE

ZPS
test

9/2022

cena 6,15 €

SKUPINSKI NAKUP

**sušilnih strojev s
toplotno črpalko**

TEST PELETOV

za ogrevanje doma

Testirali smo

SUŠILNE STROJE

NAGLAVNE SVETILKE

ŽIČNE TALNE SESALNIKE

Prehrana

KRUH ZA DOPEKO

ZAJTRK Z NAMAZI

PESTICIDI V ŽIVILIH

živeti pametno

za trajnosten, preudaren in kakovosten življenjski slog

9 772386 078201

IZPOSTAVLJENO

◀ 06 Test sušilnih strojev Edina priporočljiva izbira: s toplotno črpalko

Sodobni sušilni stroji s toplotno črpalko so dovolj varčni, da o njih lahko resno razmislimo, čeprav se napoveduje energetska druginja. V lepem vremenu je perilo sicer mogoče sušiti brezplačno na balkonu ali na vrtu, sušenje perila v bivalnih prostorih pa ni niti varčno niti prijetno.

Pod drobnogledom

04 Marjetica raste že 30 let

Skupinski nakup

09 Sušilni stroji s toplotno črpalko

10 Raziskava o uporabi sušilnih strojev

Skoraj vsi bi ga ponovno kupili

Vedno sveže pečen kruh

12 Tržni pregled pekovskega peciva za dopeko

Kaj bo danes za zajtrk?

18 Primerjava različnih namazov

Prehrana

15 Prehranske novičke

16 Pesticidi v živilih

Več vzorcev s preseženimi vrednostmi

ZPStest

22 Test naglavnih svetilk

25 Test talnih sesalnikov

28 Test lesnih peletov

Mobilnost

31 Kam izpuhtijo naftni milijoni

Primerjava homologirane in izmerjene porabe goriva

Osebnostne finance

32 Krediti za ekološke naložbe

34 Kaj je dobro vedeti o trgovnih računih?

37 Pred nevarnostjo požara

Zavarovanje hiše in stanovanja

Kozmetika

21 Nakup kozmetike po spletu

Podatki o sestavi niso vedno na voljo

REVIJA ZVEZE POTROŠNIKOV SLOVENIJE

USTANOVITELJ

Zveza potrošnikov Slovenije – društvo

IZDAJATELJ

Mednarodni inštitut za potrošniške raziskave

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA

Breda Kutin

IZVRŠNA UREDNICA

Goga Gordana Sredojevič

UREDNIŠTVO

Metod Babnik, Jasmina Bevc Bahar, Anja Bolha, Živa Drol Novak, Peter Klemenčič, Nika Kremlj, Nina Križnik, Alina Meško, Boštjan Okorn, Marjana Peterman, Barbara Primc, Meta Stegenšek, Urša Šmid Božičević, Marko Tretnjak

FOTO

Shutterstock.com, arhiv uredništva

OBLIKOVANJE/GRAFIČNA PRIPRAVA

Miha Golob, s. p.

TISK

TISKARNA JANUŠ, d. o. o.

NAKLADA

6300 izvodov

DISTRIBUCIJA

POŠTA SLOVENIJE

IZID PRVE ŠTEVILKE

marec 1991

NASLOV UREDNIŠTVA IN NAROČNIŠKI ODDELEK

ZPStest

Tržaška cesta 2

1000 Ljubljana

e-pošta uredništvo: urednistvo@zps.si

e-pošta naročnine: narocnine@zps.si

telefon naročnine: (01) 474 06 00

www.zps.si

ISSN 2386 - 0782

TRR: 02010-0016585996

Na podlagi Zakona o DDV-1, Ur. list 72/2019, sodi revija med proizvode, za katere se DDV obračunava po stopnji 5 %.

© Vse pravice pridržane. Reproduciranje, shranjevanje ali prepisovanje katerega koli dela revije je dovoljeno le s pisnim soglasjem uredništva.

Skupaj do preverjenega sušilnega stroja – s toplotno črpalko!

Za potrošnika najbolj racionalen nakup je tisti, ko po čim bolj ugodni ceni kupi izdelek, ki optimalno zadovolji njegove potrebe. A pot do na videz preproste formule ni vedno tako samoumevna. Potrošniške organizacije jo poskušamo kar se da olajšati z neodvisnimi primerjalnimi testi in pregledi ter analizo trga. Tokrat vam rezultate prinašamo tako rekoč na pladnju: za vas smo pripravili nov skupinski nakup!

Sušilni stroji so bili v gospodinjstvih še pred kratkim precej redki. Večina je perilo obešala na zraku ali v notranjih prostorih, kar ni ravno priporočljivo, saj se v zraku nabira vlaga, za sušenje katere porabimo dodatno energijo, sam prostor pa lahko napade plesen. Prednosti sušenja v stroju so postale še bolj očitne z uvedbo toplotne črpalke, ki s pripravo izstopnega toplega zraka za ponovni cikel sušenja bistveno prispeva k večji učinkovitosti.

Kot pri vseh izdelkih, ki imajo toplotne črpalke, lahko tudi pri sušilnem stroju govorimo o obnovljivem viru energije. Prav zato je sušilni stroj postal ena od naprav, ki jih obravnavamo v projektu CLEAR-X. V njem uporabljamo in nadgrajujemo izkušnje iz preteklih dveh projektov CLEAR in jih prenašamo tudi na tiste potrošniške organizacije, ki tovrstnih aktivnosti še nikoli niso izvedle. V zadnjih desetih letih smo sodelujoče evropske potrošniške organizacije s testi in s skupinskimi nakupi potrošnikom omogočile prihranek več gigavatnih ur energije. Tudi zato sta oba že izvedena projekta dobila posebno priznanje Evropske komisije.

A pojdimo k bolj konkretnim stvarim. Če sušilnega stroja še nimate ali pa bi radi zamenjali starega (kar je še posebej priporočljivo, če imate takšnega brez toplotne črpalke), boste v tej reviji in na spletni strani www.SKUPINSKInakupZPS.si lahko našli

podrobna navodila, kako sodelovati v skupinskem nakupu sušilnih strojev s toplotno črpalko. Tudi tokrat je sodelovanje za vse potrošnike brezplačno in nezavezujoče.

Našo nalogo smo v preteklih mesecih že izpolnili: preizkusili smo številne sušilne stroje in tiste, ki so dobili dovolj visoko oceno na testu, postavili na seznam, ki smo ga poslali vsem zainteresiranim ponudnikom. Z njimi zdaj usklajujemo še zadnje podrobnosti, a lahko vam prišepnemo, da nam je uspelo tisto najbolj pomembno: dodobra znižati cene kakovostnim sušilnim strojem (ja, več jih bo na izbiro), povrhu pa boste lahko s sodelovanjem v skupinskem nakupu pridobili dragocene informacije, pri čemer se bomo potrudili, da bo tudi kakovost storitve na najvišji ravni.

Po prejetju ponudbe se boste lahko za nakup odločili do konca novembra, a poudarjamo, da bo tudi tokrat veljalo načelo, da kdor prvi pride, prvi melje, zato vam priporočamo, da se k sodelovanju prijavite čim prej in da ob prejemu ponudbe (predvidoma v drugi polovici oktobra letos) vašo nakupno odločitev čim prej potrdite. Količina aparatov, ki bo na voljo po pogojih skupinskega nakupa, je namreč omejena.

S skupinskimi nakupi naše aktivnosti pri neodvisnem primerjalnem testiranju predstavimo še na eno raven višje. Verjamemo, da boste to znali izkoristiti in tako na najbolj racionalen način prišli do sodobnega in učinkovitega sušilnega stroja.

Boštjan Okorn,
vodja primerjalnega testiranja

ZPS

že več kot *30 let*

na strani potrošnikov

strokoven ■ nepristranski ■ brez oglasov

Svetovanje za člane ZPS

PRAVNO SVETOVANJE

pon.-pet. 13.00–15.00

T: (01) 432 00 89

KAKOVOST IN VARNOST GOSPODINJSKIH APARATOV IN IZDELKOV ZA DOM

sreda 10.00–12.00

T: (01) 474 06 10

Svetovanje za nečlane

POKLIČITE ZPS NASVET

090 50 90

Za neodvisen nasvet, kako razrešiti potrošniško težavo, lahko pokličete vsak delavnik med 9. in 11. uro. Cena klica iz omrežja T-2 je 2,00 EUR/min. Cena iz drugih omrežij določi vaš operater. Več informacij in splošne pogoje najdete na www.zps.si.

30
YEARSEU
Ecolabel
www.ecolabel.eu

ZAUPANJA VREDNA OZNAKA ZA TRAJNOSTNE IZDELKE ECOLABEL

Marjetica raste že 30 let

BESEDILO BOŠTJAN OKORN

Na izdelkih in storitvah lahko najdemo več kot 450 različnih okoljskih oznak. Večina za seboj nima preverjenega in neodvisnega protokola, zato je pomembno, da se ob nakupu bolj trajnostnih izdelkov odločimo za tiste, ki imajo zaupanja vredno oznako. Po vsej Evropi za takšno velja okoljska marjetica oziroma Ecolabel, ki letos praznuje 30 let. Z njo je označenih skoraj 90.000 (neživilskih) izdelkov in storitev.

Pravila doseganja meril za okoljsko marjetico postavlja Evropska komisija, dovoljenja za uporabo pa podeljujejo države članice, ki vodijo in preverjajo seznam vseh izdelkov in storitev. Veljavnost uporabe znaka je treba periodično obnavljati. Pri nas je za znak pristojno ministrstvo za okolje in prostor oziroma njegova Agencija RS za okolje. Merila se z leti dopolnjujejo, s čimer odpravljajo zaznane pomanjkljivosti. Pri oblikovanju meril sodelujemo tudi potrošniške organizacije prek Evropske potrošniške organizacije BEUC: na podlagi izkušenj in razvoja vključujemo nove parametre oziroma zastrujemo že uveljavljene.

Celoten sistem okoljske marjetice zagotavlja sledljivost in nadzor nad uporabo, potrošniki so zato ob nakupu izdelkov ali storitev s to oznako lahko prepričani, da je njihova odločitev bolj trajnostna. Med merili so tudi takšna, ki so z okoljem povezana posredno. Izdelki z marjetico vsebujejo manj nevarnih kemikalij, izdelani so tako, da zdržijo dlje, lažje jih je popravljati, že njihova proizvodnja povzroča manj odpadkov in manjše izpuste CO₂.

NAJVEČ BARV, 125 ZNAKOV V SLOVENIJI

Med posameznimi izdelčnimi skupinami je največ izdelkov, več kot 35.000, v kategoriji izdelkov za domače mojstre, med njimi prevladujejo barve in premazi. Približno 20.000 potrebnih izdelkov spada med papirno galanterijo (tudi higienski papir), pol manj je namenjenih

čiščenju doma. Omenimo, da okoljsko marjetico lahko pridobijo tudi ponudniki turističnih namestitev, v EU jih ima ta znak nekaj manj kot 500.

Med posameznimi državami največ izdelkov in storitev prihaja iz Španije (18.000), Italije (14.000) in Nemčije (10.000), dobrih 5000 jih je s Češke, ki prednjači v srednji Evropi. Iz Avstrije jih je 850, iz Slovenije 125, z Madžarske manj kot sto, s Hrvaške 39, Slovaška pa ima le pet izdelkov z okoljsko marjetico.

Pri tem je treba povedati, da imajo v nekaterih državah enako zanesljive in nadzorovane sheme tudi lokalni okoljski znaki. Med njimi omenimo skandinavskega belega laboda (white swan), nemško oznako modri angel (Blauer Engel) in avstrijski okoljski znak (Umweltzeichen). Vse tri boste lahko opazili tudi na nekaterih izdelkih, ki so naprodaj pri nas, v takšnem primeru ste prav tako lahko prepričani, da boste kupili bolj trajnosten izdelek.

Podatki kažejo, da je ta oznaka v posameznih državah različno sprejeta in da imajo slovenska podjetja kar veliko prostora za izboljšave, če se že tako radi pohvalimo, da živimo v trajnostni in zeleni državi. Ob preverjanju, kateri izdelki iz Slovenije so opremljeni z okoljsko marjetico, smo na spletni strani ministrstva za okolje in prostor našli seznam iz marca 2022, na njem prevladujejo barve, detergenti in čistila, nekaj je higienskega papirja, z okoljsko

Okoljska marjetica na kratko

- Evropski znak za okolje EU Ecolabel je prostovoljna shema označevanja okoljske učinkovitosti izdelkov in storitev, za katere je v določeni kategoriji dokazano, da so okolju prijaznejši.
- Po klasifikaciji mednarodne standardizacijske organizacije ISO spada med znake tipa I, okoljska merila za podelitev so skladna z zahtevami standarda ISO 14024.
- Zahteve, ki jih morajo izdelki ali storitve izpolnjevati za pridobitev znaka, so jasno določene.
- Merila, ki jih morajo izpolnjevati izdelki ali storitve iz določene skupine, določi Evropska komisija s sklepi, ki imajo omejen čas veljavnosti. Vsak sklep ima svoja merila – obvezna in neobvezna.
- Postopek za pridobitev znaka vodijo pristojni organi. V Sloveniji je to Agencija RS za okolje.
- Merila upoštevajo celoten življenjski cikel izdelka, od proizvodnje do recikliranja ali odlaganja med odpadke.
- Izdelek, označen z okoljsko marjetico, mora biti učinkovit, uporaba pa preprosta (npr. pralni prašek mora biti učinkovit tudi pri 30 °C).
- Izpolnjevanje zahtev preverjajo v okviru revizijskega postopka.

marjetico pa se ponaša tudi 29 turističnih namestitev.

V slovenskih trgovinah izdelkov z okoljsko marjetico ni ravno na pretek, kar vedno znova ugotavljamo med raziskavami trga. Pri testu tekočih pralnih sredstev smo tako lahko preizkusili le dva izdelka z okoljsko marjetico, pri testu šolskih zvezkov pa jo je imel le en izdelek. Vse, torej, še ni popolno.

IZBOLJŠAVE IN DODATNI IZDELKI

Kot smo že omenili, se merila za pridobitev okoljske marjetice z leti zaostrojuje, hkrati pa na seznam izdelkov, ki so lahko označeni, dodajajo vedno nove. Od lanskega leta je lahko marjetica tudi na ličilih, kremah, sredstvih za zaščito pred soncem in brivskih penah, torej ne nujno samo na izdelkih, ki jih takoj speremo (geli za tuširanje in šamponi).

Prihodnje leto lahko pričakujemo nova merila za pridobitev okoljske marjetice za higienske izdelke. Novosti se nanašajo na uskladitev zahtev s potrdili o trajnostni pridelavi lesa (FSC in PEFC), dodane bodo nove omejitve na področju kemikalij, načrtujejo zaostritev meja izpustov onesnažil v zrak in vodo med proizvodnjo, dodali naj bi tudi novo skupino izdelkov, in sicer menstrualne skodelice za večkratno uporabo.

Pri barvah se bo konec letošnjega leta začela razprava o zaostritvi omejitev izpustov hlapnih in polhlapnih organskih snovi (VOC in SVOC), kar bo dodatno zmanjšalo negativni

vpliv barv na zrak v stanovanjih. Z novo revizijo pravil za tekstilne izdelke bodo ob zmanjšanju vrednosti nevarnih kemikalij in izpustov ob proizvodnji dosegli večji delež ponovne uporabe in spodbudili proizvajalce k uporabi trajnostnih materialov.

Potrošniške organizacije si prizadevamo, da bi s spremembo pravil pri detergentih in čistilih dosegli večjo učinkovitost teh izdelkov (na naših testih se pogosto izkažejo zgolj za povprečne), poleg tega bi morali prevetriti seznam dovoljenih kemikalij in njihovih količin v izdelkih. Razprava naj bi se začela pred koncem letošnjega leta.

POVEZAVA Z DRUGIMI UKREPI

Okoljska marjetica bi morala v prihodnosti dobiti še večjo vlogo v povezavi z drugimi trajnostnimi ukrepi. V nekaterih državah so že določili roke, do katerih morajo doseči, da lahko na vseh javnih naročilih podjetja sodelujejo le z izdelki, ki se ponašajo z zaupanja vredno oznako ISO tip 1, med katere spada tudi okoljska marjetica.

Na evropski ravni želijo vzpostaviti večjo skladnost med ukrepi za zagotovitev energijsko učinkovitih izdelkov (Ecodesign) in okoljsko marjetico, pri čemer bodo upoštevali dobre prakse obeh shem. Ne nazadnje tudi evropska zelena agenda veliko pozornost namenja ureditvi označevanja z okoljskimi oznakami, kar bo vsekakor povečalo zanimanje podjetij za zanesljive oznake, tudi okoljsko marjetico. ■

Delež posameznih izdelkov z okoljsko marjetico

Vir: Evropska komisija, marec 2022

Kako se izdelki, označeni z okoljsko marjetico, razlikujejo od drugih izdelkov iz iste skupine?

Tekstilni izdelki – V postopku proizvodnje ne uporabljajo kemikalij, ki onesnažujejo vodo in zrak, za barvanje in impregnacijo ne uporabljajo kemikalij, ki povzročajo alergije. Izdelki morajo biti po kakovosti primerljivi s tekstilnimi izdelki brez okoljske marjetice (obstojnost barv, krčenje tekstila pri sušenju v sušilnem stroju, občutljivost tekstila in barve na sončno svetlobo ...).

Vpojni higienski izdelki za enkratno uporabo (toaletni papir, vložki, tamponi in plenice) – Narejeni so lahko iz mešanice naravnih vlaken in polimerov, pri čemer naravna vlakna predstavljajo najmanj 90 odstotkov teže (izjema so tamponi). Preporučena je uporaba zdravju škodljivih snovi. Kakovost je primerljiva s klasičnimi izdelki iz iste skupine.

Detergenti za ročno in strojno pomivanje posode – Ne vsebujejo hormonskih motilcev, rakotvornih, mutagenih kemikalij ali kemikalij, ki vplivajo na plodnost. Vsebujejo biološko razgradljive snovi, ki se ne nalagajo v okolju in ne vplivajo na rast alg. Pakirani so v okolju prijazno embalažo. Učinkovitost mora biti primerljiva z učinkovitostjo klasičnih detergentov.

Notranje in zunanje barve ter premazi – Vsebnost zdravju in okolju nevarnih snovi je močno zmanjšana, prav tako vsebnost hlapnih organskih spojin. So primerne kakovosti za uporabo v zaprtih in odprtih prostorih. Izpusti topil so za več kot polovico manjši kot pri običajnih izdelkih.

Elektronski zasloni – Porabijo za polovico manj električne energije med uporabo in v

mirovanju, izdelani so iz materialov, ki vsebujejo manj zdravju in okolju škodljivih snovi, imajo daljšo življenjsko dobo, lažje jih je popraviti in reciklirati. Opremljeni so z navodili za uporabo, ki zmanjšujejo onesnaževanje.

Turistične nastanitve – Uporabljajo energijsko varčne aparate in naprave (kuhinske aparate, naprave za ogrevanje in hlajenje ter prezračevanje, svetila) ter elektriko iz obnovljivih virov. Porabijo manj vode (manjši pretok iz pip in omejitev količine za izplakovanje stranišča), vsakodnevno pranje brisač in posteljnine je zgolj na zahtevo gosta, uporabljajo okolju neškodljiva čistila in higienske izdelke. V ponudbo vključujejo ekološko pridelana živila in obroke. Priporočena je tudi uporaba drugih izdelkov z okoljsko marjetico, npr. vzmetnic ali pohištva (sinergija).

Skupinski nakup sušilnih strojev s toplotno črpalko

BESEDILO BARBARA PRIMC

Zveza potrošnikov Slovenije organizira skupinski nakup sušilnih strojev s toplotno črpalko. Ti v primerjavi s klasičnimi kondenzacijskimi porabijo tudi do 50 odstotkov manj električne energije, perilo sušijo pri konstantni in nižji temperaturi, zato se vlakna tekstila manj poškodujejo, kar podaljša življenjsko dobo oblačil.

ZPS bo v okviru že petega skupinskega nakupa omogočila potrošnikom **ugoden nakup** na testu ZPS **dobro ocenjenih sušilnih strojev s toplotno črpalko**.

ZAKAJ SE SPLAČA SODELOVATI?

Ker si bomo tudi tokrat prizadevali **doseči čim boljše pogoje nakupa**. Nakup aparata v okviru skupinskega nakupa vključuje brezplačno dostavo do vhodnih vrat stanovanja in možnost odvoza starega aparata s pooblaščenimi izvajalci po ceni izbranega ponudnika. Katere modele bomo ponudili in po kakšni ceni, bodo vsi potrošniki, ki se bodo prijaviili za sodelovanje v skupinskem nakupu, izvedeli v nezavezujoči ponudbi.

Vsak aparat deluje učinkovito in doseže daljšo življenjsko dobo le, če ga pravilno uporabljamo in vzdržujemo, zato bomo vsem sodelujočim v kampanji skupinskega nakupa omogočili tudi strokovne nasvete o uporabi in vzdrževanju sušilnih strojev s toplotno črpalko. Zanje pripravljamo mini priročnik, ki ga bodo prejeli po elektronski pošti.

KDO LAHKO SODELUJE?

- V kampanji skupinskega nakupa sušilnih strojev s toplotno črpalko lahko sodelujejo vsi potrošniki, ki živijo na območju Republike Slovenije.
- Prijavijo se lahko vsi, tudi tisti, ki niso člani ZPS.
- Prijava v skupinski nakup je brezplačna, sodelovanje pa nezavezujoče. Šele ob prejemu ponudbe se boste odločili, ali boste aparat po pogojih skupinskega nakupa kupili ali ne.

Oddajte prijavo za sodelovanje na www.SKUPINSKInakupZPS.si še danes!

VAS ZANIMA? ODDAJTE PRIJAVO ZDAJ!

Skupinski nakup poteka kot spletna kampanja, zato bo vsa komunikacija potekala (predvsem) prek spletne strani **www.SKUPINSKInakupZPS.si** in po elektronski pošti. Prijavo oddajte čim prej, in sicer na spletni strani **www.SKUPINSKInakupZPS.si**. Ob

prijavi nam boste zaupali le svoje ime, priimek in elektronski naslov, ki ga potrebujemo za obveščanje o poteku in ponudbi skupinskega nakupa.

Nakup naprave boste opravili neposredno pri ponudniku skupinskega nakupa (ali pri različnih ponudnikih, vendar vedno po pogojih skupinskega nakupa), s katerim bo ZPS določila komercialne pogoje – čim bolj ugodne za vas, potrošnike. Vse informacije o tem, kako opraviti nakup, boste skupaj s ponudbo izbranih sušilnih strojev dobili v drugi polovici oktobra na elektronski naslov, ki ga boste vpisali ob prijavi v skupinski nakup na spletni strani **www.SKUPINSKInakupZPS.si**.

O **ugodnem nakupu** na testu ZPS **dobro ocenjenih** sušilnih strojev s toplotno črpalko obvestite tudi prijatelje in znance – saj smo skupaj močnejši!

DOBRO JE VEDETI

Na voljo bo omejena količina sušilnih strojev s toplotno črpalko, zato se lahko skupinski nakup aparatov pri izbranih ponudnikih zaključi tudi prej! ■

Registracija

Čim prej oddajte brezplačno prijavo za sodelovanje v skupinskem nakupu. Prejeli boste nezavezujočo ponudbo skupinskega nakupa.

Ponudba

V drugi polovici oktobra boste po e-pošti prejeli ponudbo skupinskega nakupa. Takrat se boste odločili, ali boste aparat kupili ali ne.

Nakup

Najpozneje **do 30. 11. 2022** lahko opravite nakup neposredno pri ponudniku. Odločitev bo vaša. Zaloge so omejene, zato ne odlašajte.

Projekt CLEAR-X financira program Evropske Unije za raziskave in razvoj Obzorje 2020 s pogodbo o financiranju št. 101033682.

BESEDILO NINA KRIŽNIK

Ekološki dan EVROPSKE UNIJE

Lani je bila v Bruslju podpisana deklaracija, s katero je bil 23. september razglašen za ekološki dan Evropske unije. Dan jesenskega enakonočja ima tudi simbolično povezavo z ekološkim kmetovanjem, ki stremi k vzpostavitvi ravnovesja med kmetijstvom in okoljem. Pridelava varne in kakovostne hrane, pridelane na okolju prijazen način, postaja vedno večji izziv. Z vključevanjem tovrstnih trajnostnih ciljev v dolgoročni načrt Evropske unije in z vse večjo ozaveščenostjo pridelovalcev, potrošnikov ter širše javnosti o prednostih hrane, pridelane na način certificirane ekološke pridelave, pa postopno dosegamo spremembe in prehod na bolj trajnostne prehranske sisteme.

ZPS SODELUJE PRI PROJEKTU BEATLES

Julija 2022 se je v okviru programa EU za raziskave in inovacije Obzorje Evropa (Horizon Europe) začel projekt BEATLES, ki si bo prizadeval spremeniti način delovanja agroživilskih sistemov. Cilj je zagotoviti čim hitrejši premik k podnebno pametnemu kmetijstvu in tehnologijam pametnega kmetovanja. Projekt je usklajen z ambicijami strategije od vil do vilice, strategije za biotsko raznovrstnost ter skupne kmetijske politike na regionalni ravni in ravni EU. Konzorcij BEATLES poleg ZPS sestavlja še 17 partnerjev iz devetih evropskih držav: Belgije, Danske, Nemčije, Grčije, Litve, Nizozemske, Španije, Švedske in Združenega kraljestva. O rezultatih projekta vas bomo redno obveščali na naši spletni strani in družbenih omrežjih.

Financira
Evropska unija

Projekt financira Evropska unija (pogodba št. 101060645).

ECOTROPHELIA

Ecotrophelia Slovenija je tekmovanje, ki ga organizira GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij in spodbuja študente k razvoju inovativnih živilskih izdelkov. V okviru tekmovanja mladi razvijajo nove kompetence in veščine, se povezujejo s profesorji, raziskovalci in industrijo ter s tem pripomorejo h krepitvi živilskopredelovalne industrije. Od leta 2008 do danes je na tekmovanju sodelovalo že 246 študentov, razvitih pa je bilo kar 63 novih živilskih izdelkov.

Na letošnjem 14. nacionalnem tekmovanju Ecotrophelia Slovenija 2022 je zmagala ekipa študentk Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani pod vodstvom prof. dr. Stephena Pearsona s Tehniške univerze München in somentorja doc. dr. Evgena Benedika z Biotehniške fakultete. Študentke Patricija Kunstek, Ivana Turnšek, Suzana Kralj in Nina Maček so razvile sklop treh prehranskih produktov, imenovanih Wibuba bar, katerih namen je zagotoviti optimalen razvoj ploda in dojenčka z ustrezno prehrano matere in njenega partnerja. Izdelki, ki so vir najpomembnejših hranil v obdobju načrtovanja nosečnosti, med nosečnostjo in v obdobju dojenja, ponujajo inovativen pristop k prehrani v prvih 1000+ dneh življenja.

SEZNAM SESTAVIN:

... arome, sredstvo za zgostitev
gumi arabikum, **barvilo E171** ...

Uporabno najmanj do:

27. 3. 2023

PREPOVED UPORABE ADITIVA TITANOV DIOKSID

V preteklosti smo že poročali o znanstvenem mnenju ocene varnosti aditiva titanov dioksid (E171), ki ga je izdala Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) in nakazuje na genotoksične lastnosti aditiva. Na podlagi tega mnenja je bila v začetku letošnjega

leta sprejeta uredba o prepovedi titanovega dioksida v živilih. Skladno z uredbo proizvajalci od 8. avgusta 2022 na evropski trg ne smejo več dajati živil, ki vsebujejo ta aditiv.

Živila, ki so bila dana na trg pred tem datumom, ostajajo na trgovskih policah do izteka roka uporabnosti. To pomeni, da lahko v trgovinah še vedno najdemo živila, ki vsebujejo titanov dioksid, kot so bonboni, žvečilni gumiji, slaščice in omake.

Prehrana V PRVIH 1000+ DNEH

Ustrezna prehrana je ključnega pomena za pravilno rast, razvoj in zdravje ploda, dojenčka oziroma otroka. Pri tem ima najpomembnejšo vlogo predvsem prehrana v prvih 1000+ dneh. To obdobje vključuje tri mesece pred zanositvijo, nosečnost in dve leti po otrokovem rojstvu. Na dolgoročno zdravje otroka torej vplivajo prehrana matere in očeta pred spočetjem, prehranjevalne navade matere med nosečnostjo in dojenjem ter prehrana otroka po začetku uvajanja goste hrane. S prehrano v prvih 1000+ dneh življenja otroka tako lahko vplivamo na njegovo zdravje za celo življenje.

Naslednja številka izide 6. oktobra 2022.

KAMPANJA ZPS SVETUJE, POTROŠNIK PRIVARČUJE

Narashčajoči življenjski stroški pomenijo manj kupne moči za potrošnike, tudi manevrskega prostora, za kaj nameniti razpoložljiva sredstva, je vse manj. Začenjamo kampanjo **ZPS svetuje, potrošnik privarčuje**, v kateri bomo vsak mesec nanizali nekaj konkretnih drobižkov, kako brez velikega odrekanja prihraniti pri nakupih hrane, poslovanju z banko, pri izbiri telekomunikacijskega paketa, pri ogrevanju ... Z vsakim od njih boste lahko prihranili vsaj nekaj, pogosto tudi več deset evrov.

OSEBNE FINANCE IN TRŽNI PREGLED

VARČEVANJA

Se razmere za varčevalce na trgu izboljšujejo?
Preverili bomo ponudbo bank in obrestne mere različnih tipov varčevanj.

POLNJENE TESTENINE

Kapeleti, ravioli, kapeloni, tortelini, torteloni ... Različne oblike, ista stvar. Zelo priročna rešitev za kosilo, kadar nimamo veliko časa. Kakšna je razlika med suhimi in svežimi, kaj se skriva v polnilih, katere aditive vsebujejo in kakšna je hranilna sestava glede na prehranski semafor?

TESTI

NEŽELENE KEMIKALIJE V IZDELKIH ZA OTROKE IN ŠOLARJE

Preverili smo, kaj vse se skriva v otroških posodah in šolskih potrebščinah. Ali so alternative znanim materialom res vedno zaupanja vredne?

BARVE ZA LASE

Priljubljene so pri ženskah vseh starosti, a med njimi je kar nekaj razlik. Ne samo pri obstojnosti, ampak tudi pri sestavinah.

ZIMSKE PNEVMATIKE

Kupiti jih morajo tudi lastniki novih avtomobilov, od 15. novembra bodo spet obvezne. Tokrat na testu velikosti 185/65 R15 in 215/60 R16.

ZPS

**ZVEZA
POTROŠNIKOV
SLOVENIJE**

je neodvisna, nevladna in mednarodno priznana organizacija – društvo, ki slovenskim potrošnikom pomaga pri dobrih in varnih nakupnih odločitvah.

Na vaši strani smo že od leta 1990.

INFORMIRAMO

Potrošnike obveščamo in ozaveščamo o kakovosti izdelkov in storitev, njihovih pravicah in drugih pomembnih potrošniških vprašanjih v reviji ZPStest, na spletnem mestu www.zps.si ter prek družbenih omrežij (Facebook, Twitter). Poleg tega sodelujemo z mediji, izdajamo brošure in letake ter se predstavljamo na različnih dogodkih.

SVETUJEMO

Svetujemo pri najrazličnejših potrošniških vprašanjih in zagatah ter pomagamo pri uveljavljanju potrošnikovih pravic. Svetovanje je neodvisno, nepristransko in zaupno.

IZOBRAŽUJEMO

Sodelujemo z različnimi izobraževalnimi ustanovami, predavamo in ozaveščamo.

TESTIRAMO

Preverjamo kakovost najrazličnejših izdelkov in storitev, pri čemer sodelujemo z neodvisnimi strokovnjaki in akreditiranimi laboratoriji.

ZASTOPAMO

Zastopamo interese potrošnikov na različnih področjih, pri oblikovanju zakonodaje in politike s področja varstva potrošnikov.

DELUJEMO MEDNARODNO

Sodelujemo v številnih mednarodnih projektih in odborih. Smo člani ICRT – mednarodne neprofitne organizacije za izvajanje potrošniških testiranj, BEUC – evropske potrošniške organizacije in CI – svetovne potrošniške organizacije. Aktivno sodelujemo tudi v okviru organizacije ANEC, ki je glas potrošnikov pri standardizaciji.

Ugoden nakup na testu ZPS dobro ocenjenih sušilnih strojev s toplotno črpalko

- ✓ Prijava k sodelovanju je **preprosta, nezavezujoča** in **brezplačna** za vse potrošnike.
- ✓ Vsem potrošnikom omogočamo možnost ugodnega nakupa **kakovostnega in energijsko učinkovitega sušilnega stroja s toplotno črpalko**.
- ✓ Nakup aparata vključuje **brezplačno dostavo** do vhodnih vrat stanovanja in **možnost odvoza*** starega aparata s pooblaščenimi izvajalci.
- ✓ ZPS nudi vsem sodelujočim **strokovne nasvete** o **uporabi in vzdrževanju** v skupinskem nakupu ponujenih aparatov za doseganje **energijske učinkovitosti** in **daljše življenjske dobe aparata**.

* Cena odvoza po ponudbi izbranega dobavitelja.

PRIJAVITE SE

www.SKUPINSKInakup**ZPS.si**

Informacije in pomoč pri prijavi (vsak delavnik med 9. in 17. uro): **01/432-12-97**

